ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Ocak-Şubat-Mart 2012 Sayı: 3 / Cilt: 2 Shoo January- February- March 2012 Volume:03 Issue:02 Kodu:JEL H

www.iibdergisi.com

MALİ KURALLAR ve TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALARI[1]

Işıl Fulya ORKUNOĞLU ŞAHİN[1]

Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Maliye Bölümü Arş. Gör.[1]

Özet: Mali kurallar genellikle mali öngörülebilirlik ve ekonomik sürdürülebilirlik için kullanılmaktadır. Bu kurallar; harcamalar, bütçe dengesi, gelirler ve borçlar gibi mali politika araçlarının sınırlandırılması ile ilgilidir. Bu nedenle uygulamada dört tür mali kural bulunmaktadır. Bunlar: harcama kuralları, gelir kuralları, borç kuralları ve denk bütçe kurallarıdır. Son yıllarda bütçe açıklarının kontrolü ve borç krizlerinde mali kuralların önemi, bazı gelişmiş ülkelerde olduğu gibi gelişmekte olan ülkelerde de artmıştır. Ancak bu kurallara ilişkin uygulanmalar, ülkelerdeki ekonomik koşullara bağlı olarak değişmektedir. Örneğin; Danimarka, İsveç ve Finlandiya gibi ülkelerdeki mali kural uygulamaları başarılıdır. Türkiye'de ise daha kapsamlı bir mali kural uygulamasına geçilmesi için bazı hazırlıklar yapılmasına rağmen, bu kurallar ülkemizde halen istenildiği ölçüde uygulanamamaktadır. Dolayısıyla çalışmada; mali kural kavramı, bazı gelişmiş ülkelerdeki mali kural uygulamaları ile Türkiye'deki mali kural uygulamaları karşılaştırmalı olarak incelenmekte ve son olarak Türkiye'de mali kuralların uygulanması ile ilgili bazı öneriler değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mali Kurallar, Bazı Yabancı Ülkelerdeki Mali Kural Uygulamaları, Türkiye'deki Mali Kurallar

FISCAL RULES AND PRACTISES IN TURKEY

Abstract: Fiscal rules are generally used for the fiscal predictability and economic sustainability. These rules are about the limitations of expenditures, budget balance, revenues and debts as fiscal policy instruments. So in practice there are four kind of fiscal rules. There are; expenditure rules, revenue rules, debt rules and budget defence rules. In recent years, they are importance in controlling budgetary deficits and debt crisis is rising up both in some developed countries and under developed countries. But application of these rules depends on the economic conditions of these countries. For example of using it's well in Denmark, Sweden and Finland etc. Although some preperations have been done in Turkey to bring in more comprehensive fiscal rules, they are still not applicable enough. Therefore in this study fiscal rules concept, some fiscal rules in developed countries and compare to it's in Turkey and in some other countries are examined and finally giving some suggestions about the using of fiscal rules in Turkey.

Key Words: Fiscal Rules, Applications of Fiscal Rules in Some Developed Countries, Fiscal Rules in Turkey